

ΤΟ ΠΑΡΑΔΟΞΟΝ ΤΑΞΙΜΟΝ.

ΚΑΙ δὲ λοιπόν εἰδημοτεύσαμεν ἀρθροῖ περὶ τῶν ἄλλοκότων καὶ φρικτῶν σκληρχωγῶν, θάσας ὑποφέρουσι τινὲς τῶν πεπλανημένων Ἰνδῶν πρὸς ἔξιλέωσιν τοῦ θεοῦ των, καὶ ἐπ' Ἐπίδι μελλούσης μακαριότητος. Εἰς Ἰνδικὴν ἐφημερίδα ἔξεδόθη νεωστὶ τὸ ἐπόμενον παραδοξότατον ἔθελοθρησκείας παράδειγμα.—

Βραχυμάν τις ἐκ τοῦ βορρᾶ ἐπεσκέψθη τὰ μέρη ταῦτα, πορεύμενος εἰς τὸ Κομορὶν ἀκρωτήριον. Καὶ ἡμέραν κυλίεται περὶ τὰ τρία ἢ τέσσαρα μῆλα ἐπὶ τοῦ γυμνοῦ ἐδάφους, διευθυνθόμενος πρὸς τὸν εἰρημένον τόπον· λέγεται δὲ ὅτι οὗτοι πῶς διεπέρασεν θόν τὸν δρόμον ἐκ τῆς πόλεως Βεναρές, καὶ ὅτι ἐδαπάνησεν ἥδη ἔννεα ἔτη, καὶ τρεῖς μῆνας εἰς τὴν διὰ κυλίσματος ταύτην διδιπορίαν. Κινεῖ τὴν αὐγὴν, μὲν παχέα ἐνδύματα περὶ τὸ σῶμα καὶ τὸν κροτάφους του· καὶ ἀφοῦ φθάσῃ εἰς τὴν προσδιωρισμένην κώμην, κάμνει τὰς συνήθεις προσευχὰς καὶ ἀλλας ἱεροπραΐας, καὶ δαπανᾷ τὸ ἐπίδιοπον τῆς ἡμέρας μετὰ τῆς οἰκογενείας του, οἵτινες διδοιποροῦσι μετ' αὐτοῦ ἐν ἀμάξιαις ἐλκομέναις ὑπὸ βοῶν. Περικυλιόμενος ριπιδίζεται ὑπὸ τοῦ ιεροῦ του, μειρακού δεκαετοῦς ἢ δωδεκαετοῦς, ἐνῷ οἱ μουσικοὶ τοῦ χωρίου, ἀφ' οὗ ἀναχωρεῖ, ἢ πρὸς δὲ πάγει, συνδέενται αὐτὸν μετὰ μουσικῆς καὶ ἀλλαγμῶν, καὶ χιλιάδες λαοῦ ἐνατενίζουσιν εἰς τὴν προσδόν του θαυμάζοντες, καὶ ἐπικροτοῦσιν αὐτὸν ὡς «μεγάλην ψυχὴν»—θρησκευτικῶν ἀνδρα. Ὅταν φθάσῃ εἰς δεξαμενὴν ἢ ποταμὸν, ἢ ἀλλον τινὰ τοιούτον τόπον, διτοῖν δὲν δύναται νὰ περάσῃ κυλίόμενος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, βαδίζει διὰ μέσου αὐτοῦ· ἀλλ' εἰς τὴν ἀπέναντι πλευρὴν κυλίεται τοσοῦτον διάστημα ἐπὶ τῆς ὅχθης, δισον τὸ πλάτος τοῦ ποταμοῦ. Ὅταν εὑδωλῇ εἰς τὸ Κομορὶν Ἀκρωτήριον, μελετᾷ νὰ φυτεύσῃ δένδρον, καὶ νὰ περιμείνῃ ἐκεῖ ἔως ὅτου νὰ προσφέρῃ ἐκ τοῦ καρποῦ του εἰς τὴν θεότητα, τὴν ὑπὸ αὐτοῦ λατρευομένην· ἔπειτα δὲ, ὡς λέγουν, ἔχει νὰ κυλισθῇ διπέισ πάλιν εἰς τὴν Βεναρές. Εἶναι εὔρωστος, τὴν ἥλικιαν τεσσαρακοντούτης, καὶ λέγεται ὅτι δὲν βλάπτει αὐτὸν πολὺ ἡ ἔθελοθρησκος αὐτὴν πρᾶξις. Οἱ διοικητεῖς του, ἀντί νὰ κατακρίνωσιν αὐτὸν ὡς ματαίως κοπιάζοντα καὶ χάνοντα τὸν κατιόν, ἐπανιοῦσιν ἐν γένει τὴν ἀπάφασιν καὶ ἐπιμονὴν του ὡς ἀπόδειξιν σοφίας καὶ μεγαλοψυχίας· καὶ δύοις, τινὲς αὐτῶν, πεφωτισμένοι πιθανῶς ὑπὸ τοῦ Χριστιανισμοῦ, θεωροῦσιν αὐτὴν ὡς μωρίαν—πλὴν ἵσως ὥφελεῖται χρηματικῶς, διότι δὲν λυποῦνται οἱ Ἰνδοὶ νὰ προσφέρωσιν εἰς τοὺς τοιούτους. Βέβαιον εἶναι ὅτι η οἰκογένεια του εὐζωεῖ· ἀλλὰ λέγεται ὅτι ἡ τὸν εὐχετάστατος καὶ πρὶν ἀργίση τὴν παράξενον διδοιπορίαν. Ἐπεγιειρίσθη δὲ αὐτὴν ἐπὶ τοῦ ἐφεξῆς αἰτίου·—Φάνεται ὅτι δὲν ἀνθρώπος ἡ τὸν ἀτεκνος, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ ὑποφέρῃ τὸ κακὸν τοῦτο—ἀποδιδόμενον, κατὰ τὴν πίστιν τῶν Ἰνδῶν, εἰς τὰς ἀμαρτίας προτέρας ὑπάρξεως,—εἰταξεν εἰς τὸν θεόν του, ἐὰν θήθελε τὸν χαρίστειν υἱὸν, νὰ ἐπιχειρισθῇ δὲ τι τώρα ἔκτελε. Τίδε τοῦ ἐγεννήθη—δε αὐτὸς, διτις τώρα ριπιδίζει αὐτὸν ἐνῷ περικυλίεται. Λέγουσι δὲ καὶ ὅτι—ἀλλὰ τυπὸ φαίνεται μῆθος—ἐπειδὴ δὲν ἡρχίστεν εὐθὺς τὴν ἔκτελεσιν τῆς εὐχῆς του, ἐτυφλώθη τὸ τέκνον, ἐλαθε δὲ πάλιν τὸ φῶς του, ἀμα δ πατήρ ἐπεχειρίσθη τὴν διὰ κυλίσματος διδοιπορίαν. Πιθανὸν ὅτι δὲν ἀνθρώπος, συνειδίσας ἥδη, ἀρκετὰ εὐχαριστεῖται, καθὼ μάλιστα παρακολουθούμενος ὑπὸ τοσαύτης πομπῆς καὶ ἐπαίνου· ἀλλὰ καὶ ἀνευ τούτου, δ φόρος μόνον μὴ δργισθῇ δ Θεὸς, καὶ τοῦ ἀφαιρέσθη τὸ τέκνον, ηθελεν εἰσθαι ἀρκετὸς νὰ τὸν κάμη πιστὸν εἰς τὴν ὑπόσχεσίν του.

ΤΟ ΕΞΑΙΣΙΟΝ ΣΠΗΛΑΙΟΝ.

ΕΙΣ ἐν τῶν φυλλαδίων τῶν πρὸς διάδοσιν τῆς Πιστεως Χρονικῶν ἀπαντάται ἐπιστολὴ τις, περιγράφουσα τὸ ἐν Ἀμερικῇ ἀξιοπερίεργον σπήλαιον τὸ καὶ τερατῶδες ἐπονομαζόμενον (Mammoth-Cave); τὴν περιγραφὴν ταύτην κρίναντες ἀξίαν ἀναγνώσεως, ἡράνθημεν ἐξ αὐτῆς τὰ ἐπόμενα.—

Ἡ εἰσόδος τοῦ ἀξιοπερίεργου τούτου σπήλαιου εὑρίσκεται πρὸς τὴν βάσιν μεγαλοπρεποῦς δροπεδίου· ὑψηλόσκομα δένδρα καὶ ὑψηλοὶ καὶ ἐτοιμόρροποι κρημνοὶ περικυκλοῦσι τὴν εἰσόδον ταύτην, τὸ φρικῶδες θέαμα τῆς ὄποιας καθίσταται ἔτι μᾶλλον τοιοῦτον ἀπὸ τὴν παντελῆ σχεδὸν ἔλλειψιν τῶν τοῦ ἥλιου ἀκτίνων. Ἐμβαίνει δέ τις κατὰ πρῶτον εἰς σπήλαιόν τι, ἔχον πλάτος 35 ποδῶν, ὑψος 20, καὶ μῆκος ὡς ἔγγιστα 50, εἰς τὸ τέρμα τοῦ ὅποιου εὑρίσκεται ἀλλη μικρὰ εἴσοδος, ἡτις εἰσάγει εἰς μεγαλήτερον καὶ πάντη σκοτεινὸν σπήλαιον, ἔχον μῆκος 600 ποδῶν, ὑψος 80 ἔως 110, καὶ πλάτος σχεδὸν 50 ποδῶν· κατὰ δὲ τὴν κατασκευὴν ὑπερβαίνον τὰ μεγαλοπρεπέστερα τῆς ἀνθρωπίνου ἀρχιτεκτονικῆς δημιουργήματα. Ἐντὸς τοῦ δευτέρου τούτου σπήλαιου ὑπάρχουν ὅπαί τινες, διάφοροι κατὰ τὸ μέγεθος, αἱτινες εἰσάγουν εἰς ἀλλα μικρά τε καὶ μεγάλα σπήλαια· ἀλλὰ τὸ σημαντικώτερον εἶναι τὸ εὑρίσκομενον εἰς τὸ πυθμένα, διότι τοῦτο δόδηγει εἰς ἀλλα παραπλήσια καὶ κατὰ σειρὰν κείμενα, διάφορα τὸ μέγεθος καὶ διαφόρους ἔχοντα διομασίας, μετὰ τὰ δοποῖα ὑπάρχει τρομερόν τι βάραθρον, καλούμενον Βόθρος ἀπατος, Bottomless Pit. Τοῦτο ἀφοῦ περάσῃ τις δι' ἐπιτήδες κατασκευασθείσης ἔκλινης γεφύρας, εὑρίσκεται εἰς τὰς ὅχθας ὑπογείου τινὸς ποταμοῦ, ἔχοντος 20 ποδῶν πλάτος καὶ βάθος ἔτι περισσότερον, ρέοντος δὲ ἡσύχως ἐν μέσῳ πετρωδῶν λόφων καὶ πυκνοτάτου δάσους, διόπου ἐκτὸς τοῦ φωτὸς ἀπαντᾶ τις πᾶν δὲ τι εὑρίσκεται καὶ εἰς αὐτὰ τὰ ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς γῆς δάση.

Εἰς τὰς ὅχθας τοῦ μυησθέντος ποταμοῦ εὑρίσκονται πάκιπολοι καρκίνοι, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μικροῦ μεγέθους καὶ ἰσχνοὶ, κατὰ δὲ τὸ χρῶμα λευκοὶ, ἀλλ' ἐνίστε καὶ μέλανες· πλὴν ὁ σημαντικώτερος καρκίνος τῶν ζωύφιων τούτων, ὡς καὶ τῶν λοιπῶν ζωύφιων καὶ ιχθύων τῶν κατοικούντων τὰ σκοτεινὰ ταῦτα ὑπόγεια ὄστη καὶ ὄδατα, εἶναι ἡ ἔλλειψις δρατικοῦ δργάνου, τοῦ ὅποιου οὐ μόνον δὲν φαίνεται κάνεν ἔξωτερικὸν σημεῖον, ἀλλὰ πρὸς τούτοις βεβαιοῦν διτις τις ἐξετάσας διὰ τῆς ἀνατομίας τὰ ζῶα ταῦτα δὲν ἐδυνήθη νὰ ἀνακαλύψῃ τὸ παραμικρὸν ἔχον τοιούτου δργάνου. Εἰς τὴν αὐτὴν ὅχθην ὑπάρχει καὶ μικρά τις λέμβος, ἡτις χρησιμεύει διὰ νὰ διαβιβάζῃ

τοὺς περιέργους περιηγητὰς εἰς τοὺς πέραν τοῦ ποταμοῦ κειμένους λόφους, μεθ' οὓς ἀπαντᾶται βαθυτάτη καὶ ἐκτεταμένη κοιλάς, πλησίον τῆς ὁποίας ἀναφαίνονται καὶ πάλιν τὰ ὅδατα τοῦ ποταμοῦ, ἀτινα φαίνεται διτὶ κρύπτονται ὑπὸ τὰ στρώματα τῶν εἰρημένων λόφων· ἔτερα δὲ λέμβος γωρητικότητος μόλις τριῶν ἀνθρώπων εύρισκεται καὶ εἰς τὸ μέρος τοῦτο, ἐφ' ἣς διαπλέοντες οἱ περιηγηταὶ δύνανται νὰ παρατηρήσωσι τὰς διαχρόους καὶ ποικίλας τοῦ ποταμοῦ περιελίξεις, τοὺς πολλοὺς καὶ μυριομόρφους ὑπ' αὐτοῦ σχηματιζομένους κόλπους, καὶ τελευταῖον ἐκτεταμένην τινὰ λίμνην, πέραν τῆς ὁποίας ὑπάρχει ὁροπέδιον τερπνότατον, ὃπου εἰς τινὰ μὲν μέρη ἀπαντᾶ τις λόφους τιτανώδεις καὶ ἔνηροὺς, εἰς ἄλλα δὲ πεδιάδας ἀμυώδεις ἢ πετρώδεις, καὶ ἀλλοῦ εύρυγάρους καὶ ὑψηλὰς καμάρας κεκαλυμμένας ἀπὸ πολυμόρφους κρυσταλλωμένας σταλακτίδας· τελευταῖον, πρὸς τὸ ἄνω καὶ δύσβατον μέρος μιᾶς τῶν εἰρημένων καμάρων, εύρισκεται μικρὰ τις ὅπη, δι' ἣς δύσκολως δύναται ἀνθρωπος νὰ διέλθῃ, καὶ ἡτοι εἰσάγει εἰς μέρος πανταχόθεν κεκαλυμμένον ἀπὸ τρυφερὰ κλήματα μὲν ὥραιάς σταφυλᾶς λευκοῦ καὶ ἐρυθροῦ χρώματος. «Φθάσαντες, — λέγει ὁ συγγραφεὺς, — εἰς τὸ μέρος τοῦτο, τὸ ὅποιον ἀπέχει δεκαεξίνες ἔγγιστα μίλια ἐκ τῆς εἰσόδου τοῦ σπηλαίου, δὲν ἐνεκρίναμεν νὰ προχωρήσωμεν περαιτέρω. Καὶ ἀλλοὶ κόσμος μένει εἰσέτι ν' ἀνακαλυφθῇ. Τίς γινώσκει δὲν δι' ἀγνώστων εἰσέτι εἰσόδων δὲν ἦναι δύνατὸν νὰ ἀνακαλυφθῇ καὶ ἀλλοὶ τοῦ ποταμοῦ βραχίων; Τίς γνωρίζει πόσα μένουν εἰσέτι κεκρυμμένα καὶ διὰ τὴν ἐπιστήμην, καὶ διὰ τὴν περιέργειαν, εἰς τοῦτο τὸ ἀξιοπεριέργον τοῦ σκότους βασιλείον;» Εἶναι δὲ ἀξιον σημειώσεως ὅτι ἐντὸς τοῦ σπηλαίου τούτου εὑρέθησαν πρὸ τριῶν ἥδη ἔτῶν δι' ἀνασκαφῆς διάφορα ταριχευμένα κατὰ τὸν ἀρχαῖον Αἴγυπτιαν τρόπον ἀνθρώπινα πτώματα (μουύμιαι), καὶ τινὰ χρυσᾶ καὶ ἀλλού εἴδους ἐργαλεῖα.

Γ. ΔΕΚΙΓΑΛΛΑΣ.

Ο ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ.

Ο ΜΕΓΑΣ φιλόσοφος τῆς ἀρχαιότητος Ἀριστοτέλης ἡτον υἱὸς τοῦ Νικομάχου, ἱατροῦ τοῦ βασιλέως τῶν Μακεδόνων Ἀμύντα τοῦ Τρίτου· ἐγεννήθη δὲ εἰς τὰ Στάγειρα τὸ 384 ἔτος πρὸ Χρ. Εἰς ἡλικίαν 17 χρόνων ἐλθὼν εἰς Ἀθήνας, ἐμαθήτευσεν εἰκοσὶ ἔτη κατὰ συνέχειαν παρὰ τῷ Πλάτωνι, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ὅποιού ἐπροσκλήθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως Φιλίππου νὰ διδάξῃ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἀλέξανδρον τὸν μέγαν. Οὗτος ἔχορήγησε μετὰ ταῦτα εἰς τὸν σοφὸν Ἀριστοτέλην ὅλα τὰ μέσα, δσα ἐδύναντο νὰ γρηγορεύσωσιν εἰς τὰς φυσικὰς καὶ ζωολογικὰς

Εἰκὼν τοῦ Ἀριστοτέλους.

αὐτοῦ παρατηρήσεις, δι' ὃν ὁ μέγας οὗτος τῆς φύσεως παρατηρητής συνήγαγεν ὅλην ἐκείνην τὴν ἀρχοντὸν Ὂλην, ἡτοι συνετέλεσε τὰ πλεῖστα εἰς τὰ ἀθάνατα αὐτοῦ φυσικὰ συγγράμματα. Πεντηκονταύτης δὲ ὣν, μετέβη πάλιν εἰς τὰς Ἀθήνας, ὃπου συστήσας ἰδίαν σχολὴν ἐδίδασκε 13 ἔτη τὴν λεγομένην περιπατητικὴν φιλοσοφίαν, εἰς τόπον τινὰ τερπνὸν καὶ δενδρόφυτον ἔξω τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν, Δάκειον καλούμενον· κατηγορθεὶς δὲ τελευταῖον ὡς ἀθεος, καὶ βιασθεὶς νὰ φύγῃ αὐτόθεν, ὑπῆγεν εἰς τὴν Χαλκίδα, πόλιν τῆς Εὔδοιας, ὃπου ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν 62 ἔτων. Ἀφῆκε διάφορα συγγράμματα περὶ διαφόρων ἀντικειμένων τῆς φυσικῆς ἴστορίας, πολιτεικῆς, ἡθικῆς, ἥρτορικῆς, μεταφυσικῆς, λογικῆς, καὶ ἀλλων, ἀτινα μεγάλως συνέβαλον ἀνέκαθεν εἰς τὴν κατὰ διαχρόους αἰώνας νοερὸν καὶ ἡθικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος.

ΤΙ ΕΣΤΙΝ ΕΥΔΑΙΜΟΝΙΑ;

Η ΕΥΔΑΙΜΟΝΙΑ εἶναι ὅχι μόνον νὰ ζῇ τις, ἀλλὰ καὶ νὰ αἰσθάνηται τὴν ἥδονὴν τῆς ζωῆς, ἥδονὴν, προξενουμένην ἀπὸ τὴν ἀπόλαυσιν τῶν ἀγαθῶν τοῦ βίου, ἀπὸ τὴν τιμὴν, τὴν εύνοιαν καὶ τὴν εὐεργεσίαν τὴν παρὰ τῶν ὁμοίων του· ὅλα καλὰ κρεμάμενα ἀπὸ ἀλλους, ἐξ ὃν νὰ τὰ λάθη δὲν ἐμπορεῖ, ἀν δὲν ἀνταποδίῃ καὶ αὐτὸς τὰ ὅμοια πρὸς τοὺς ἀλλους. Καὶ ἐπειδὴ τοιαύτη ἀνταπόδοσις δὲν γίνεται χωρὶς κόπους, ἐκ τούτου φαίνεται πόσον ἀπατῶνται, καὶ οἱ περιορίσαντες τὴν εὐδαιμονίαν εἰς μόνην τὴν ἥδονὴν, καὶ οἱ θεμελιώσαντες αὐτὴν εἰς γυμνούς ἀπὸ πᾶσαν ἥδονὴν κόπους. Ο ἀληθινὸς ἀγωνιστὴς τῆς ἀρετῆς ἀνθρωπὸς χρεωστεῖ νὰ προσέχῃ μὴ δελεασθῇ ἀπὸ τὰς ἥδονάς· ἀλλὰ δὲν ἔγεινε διὰ τοῦτο καὶ θεός.